

Landsmøtet 2024

Resolusjonsforslag nr. 2

Kort om saken:

Forslaget til resolusjon er fremmet av Politisk utvalg.

Hovedstyrets innstilling til vedtak:

Landsmøtet vedtar resolusjonsforslag nr. 2.

1 Juristers uavhengighet – en nødvendighet for rettssikkerheten i 2 offentlig sektor

3 Politisering truer rettssikkerheten i offentlig sektor

4 Juristforbundet ser med bekymring på den økende politiseringen i offentlig sektor, både statlig og
5 kommunal, gjennom bruk og press på juristene. Uavhengigheten til juridiske fagpersoner må
6 bevares for å sikre upartiskhet og opprettholdelsen av rettsstaten. Politiseringen kan føre til at
7 jurister blir utsatt for politisk press som kompromitterer deres evne til å utføre sine oppgaver i
8 tråd med loven.

9 Jurister i offentlig sektor trenger sterkere vern fordi de spiller en sentral rolle i å sikre at offentlig
10 forvaltning følger loven og beskytter borgernes rettigheter. Når jurister i offentlig sektor blir utsatt
11 for press fra politiske aktører, risikerer man at deres rettslige vurderinger blir kompromittert, noe
12 som kan føre til feil i forvaltningen og svekke tilliten til offentlige institusjoner.

13 Saksbehandlere som jobber med plan- og bygnings saker i kommunene, står ofte under betydelig
14 press fra næringslivet, politikere og advokater som fremmer sine klienters interesser. I stedet for
15 å sikre rettferdige og lovlige beslutningsprosesser, blir jurister i slike sammenhenger ofte stilt
16 overfor en krevende arbeidsdag hvor de må balansere eksternt press mot å overholde gjeldende
17 lover. Et nylig eksempel er fra Larvik kommune, der politikere overprøvde administrasjonens
18 juridiske anbefalinger gjennom brudd på både plan- og bygningsloven og forvaltningslovens krav
19 til begrunnelse. Dette skader både fellesskapets interesse og politikernes eget omdømme,
20 samtidig som det truer innbyggernes tillit til offentlige beslutninger.

21 Juristforbundet har tidligere foreslått at det etableres et eget rettssikkerhetsregister etter
22 mønster av det såkalte «Robek-registeret». Registeret skal blant annet vurdere kommunenes
23 juridiske kapasitet basert på antall jurister ansatt, antall rettssaker og klager, samt etterlevelse
24 av nasjonale og internasjonale lover. Styrking av statsforvalternes rolle, at det opprettes et
25 nasjonalt tilsynsorgan for juridisk autonomi som kan overvåke at juristers uavhengighet
26 respekteres i offentlig sektor, og at det også etableres et varslingsystem som gir jurister
27 mulighet til anonymt å rapportere tilfeller der de opplever politisk press vil være tiltak for å sikre
28 uavhengige juridiske vurderinger gjort av trygge jurister.

29 ***Juristforbundet krever at:***

- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37
- Kommunene styrker sin juridiske kompetanse ved å ansette flere jurister, spesielt innen kritiske sektorer som barnevern, plan- og bygningsrett, og sosialtjenester. Dette vil bidra til å sikre forsvarlig saksbehandling og redusere risikoen for politisk overstyring av juridiske vurderinger.
  - Statsforvalterne må tilføres økte ressurser slik at de kan styrke sitt tilsyn med lovligheten av politiske vedtak i kommunene. Dette vil sikre at dispensasjoner og andre beslutninger som bryter med vedtatte planer og lover, blir nøye vurdert og fulgt opp i henhold til gjeldende rett.